

SIVISTYSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 13/2013 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 26 päivänä marraskuuta 2013 lähettänyt sivistysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eduskunnalle laiksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta (HE 196/2013 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina
- hallitusneuvos Virpi Korhonen ja neuvotteleva virkamies Ville Heinonen, opetus- ja kulttuuriministeriö.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- Suomen Kuntaliitto
- Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia väliaikaisesti siten, että nuorten aikuisten osaamisohjelmaan osoitettuja määrärahoja voitaisiin myöntää valtionavustuksena oppilaitosmuotoiseen näyttötutkintoon valmistavaan ammatilliseen peruskoulutukseen, ammattitutkintoon valmistavaan ja erikoisammattitutkintoon valmistavaan koulutukseen sekä tutkintotilaisuuksiin. Valtionavustuksella voitaisiin rahoittaa niiden koulutuksen alkamisvuonna 20—29-vuotiaiden opiskelijoiden opintoja, joilla ei ole suoritettuna

perusopetuksen oppimäärää tai perusopetuksen oppimäärän suorittamisen jälkeistä tutkintoa.

Esitys liittyy valtion vuoden 2014 talousarvioesitystä täydentävään esitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi talousarvioesityksen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2014 ja olemaan voimassa 31 päivään joulukuuta 2016. Valtionavustusta voitaisiin myöntää koulutukseen, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2014 tai sen jälkeen.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä

syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksen-

mukaisena. Valiokunta kannattaa muutosta, jonka tavoitteena on laajentaa nuorten aikuisten osaamisohjelmassa koulutuksen järjestäjille kohdennettavaa lisärahoitusta oppilaitosmuotoiseen näyttötutkintoon valmistavaan ammatilliseen peruskoulutukseen ja tutkinnon osiin. Lisäksi valtionavustuksella on mahdollista kohdentaa rahoitusta nykyistä paremmin osaamisohjelman kohderyhmälle sekä osoittaa rahoitusta mahdollisten opiskelijamaksujen poistamiseen ammatillisessa lisäkoulutuksessa. Esityksellä ei ole vaikutuksia valtion talousarviossa nuorten aikuisten osaamisohjelman määrärahan mitoitukseen. Ammatillisen koulutuksen järjestäjien osalta se siirtää osan nuorten aikuisten osaamisohjelmassa myönnettyistä yleiskatteellisista valtionosuuksista kyseiseen toimintaan kohdennettuihin valtionavustuksiin. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana.

Valiokunta kiinnittää tässä yhteydessä huomiota myös siihen, että nuorten aikuisten osaa-

misohjelman tavoitteisiin pääsemiseksi on yhtenä toimenpiteenä välttämätöntä lisätä oppisopimuksesta tiedottamista etenkin nuorille ja yrityksille. Käytännössä on ilmennyt, että erityisesti nuoret eivät aina tiedä mahdollisuuksista kouluttautua oppisopimuskoulutuksella, mikä kuitenkin työpainotteisena voisi olla monelle nuorelle sopiva koulutusmuoto. Valiokunta on saanut myös tietoa siitä, että järjestelmän byrokraattisuus on johtanut mm. siihen, että osa yrityksistä on jättänyt tämän mahdollisuuden käyttämättä. Menettelyjen tulisi olla yksinkertaisia ja ohjeiden niin selkeitä, että nuoret itse voisivat hankkia työpaikan ilman nyt monesti tarvittavaa ammattihenkilöiden apua.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella sivistysvaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 5 päivänä joulukuuta 2013

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Raija Vahasalo /kok
vpj. Inkeri Kerola /kesk
jäs. Outi Alanko-Kahiluoto /vihr
Ritva Elomaa /ps
Eeva-Johanna Eloranta /sd
Jukka Gustafsson /sd

Leena Harkimo /kok
Pauli Kiuru /kok
Kimmo Kivelä /ps
Sanna Lauslahti /kok
Mikaela Nylander /r
vjäs. Juho Eerola /ps.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marjo Hakkila.